

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

**ONTWERP
MEERJARENPROGRAMMABEGROTING
ODRA
2017-2020**

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	4
1.1	Uitgangspunten meerjarenprogrammabegroting 2017-2020	5
1.2	Procedure begroting	5
2.	Programma's	6
2.0	Programma algemeen	8
2.2	Programma vergunningverlening bouw	10
2.3	Programma vergunningverlening milieu en juridische zaken	13
2.4	Programma handhaving milieu	16
2.5	Programma handhaving bouw, bodem en vuurwerk	20
2.6	Programma advies en overige taken	24
3	Verplichte paragrafen	26
3.1	Inleiding	26
3.2	Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	26
3.2.1	Bepaling weerstandscapaciteit	26
3.2.2	Actualisatie risico's	27
3.2.3	Weerstandsvermogen	27
3.2.4	Kengetallen	27
3.3	Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	27
3.4	Paragraaf Financiering	27
3.5	Paragraaf Bedrijfsvoering	28
3.6	Lokale heffingen	29
3.7	Verbonden Partijen	29
3.8	Grondbeleid	29
4.0	Overzicht van Baten en Lasten naar categorie 2017-2020	30
4.1	Toelichting op het overzicht van Baten en Lasten naar categorie 2017	32
4.3	Overzicht van baten en lasten 2017-2020	35
4.3	Verloopstaat reserves 2017-2020	35
4.4	Verloopstaat voorzieningen 2017-2020	36
	Ondertekening	38
	Bijlagen	
	Bijlage 1: Bijdragen per deelnemer	39
	Bijlage 2: Risico's	41

1.0 Inleiding

Hierbij treft u de ontwerp meerjarenprogrammabegroting 2017-2020 van Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) aan. De begroting 2017 is de eerste begroting waarbij zinvol gebruik kan worden gemaakt van de ervaringscijfers van voorgaande jaren. Deze begroting is gebaseerd op inputfinanciering (conform afspraak in DB d.d. 18 december 2015). Medio 2016 wordt de begroting gewijzigd conform uitgangspunten van de outputfinanciering.

Start transitie

Omgevingsdienst Regio Arnhem heeft in 2015 een start gemaakt met de transitie van input- naar outputfinanciering. De uitgangspunten zijn conform het 'klassieke huisartsenmodel'. Daarbij is de inbreng van de basistaken verplicht. Bovendien mag de uitname van taken geen boventaligheid veroorzaken. Daarbij moet er een bepaalde verhouding zijn tussen vaste en flexibele inbreng.

In GR afgesproken input als basis

De voorliggende begroting 2017-2020 is een "platte begroting". Daarbij is uitgegaan van de vaste gegevens. De afgesproken input in de Gemeenschappelijke Regeling is leidend. Met eventuele extra inbreng van taken, daarmee mogelijk samenhangende verschuivingen en toekomstige ontwikkelingen is geen rekening gehouden. Mocht daarvoor aanleiding zijn, dan zal er een begrotingswijziging worden gemaakt.

Ervaringscijfers 2015 meegenomen

In de programmabegroting 2017 is rekening gehouden met een vol jaar ervaringscijfers van 2015. Bij het opstellen van de vorige begroting zijn de onderstaande maatregelen getroffen.

Om dit effect zoveel mogelijk teniet te doen zijn de volgende maatregelen genomen:

- de efficiency taakstelling van 5 % voor de jaren 2015 t/m 2018 is in één keer verwerkt in deze begroting;
- de productieve uren per medewerker/jaar zijn verhoogd van 1350 naar 1380 uren.

Deze maatregelen zijn nog steeds van kracht.

Zes programma's

Tot en met 2016 was de begroting van ODRA opgedeeld in 5 programma's. In 2015 is een start gemaakt met het opstellen van een productendiensten catalogus (PDC). Deze PDC was de basis voor de werkprogramma's 2016, die begin 2016 aan de partners zijn aangeboden. Als gevolg van de indeling van de PDC was het noodzakelijk om een 6^e programma toe te voegen. Hiermee is in de meerjarenprogrammabegroting 2017-2020 rekening gehouden.

Voor- of nadelen voor wat betreft het onderdeel milieu zullen over alle partners worden verrekend.

Het onderdeel bouwen wordt door gemeente Lingewaard, gemeente Arnhem, provincie Gelderland en vanaf 1 oktober 2015 door gemeente Renkum ingebracht. Voor- en nadelen op deze taak worden daarom ook alleen met deze partners verrekend. Daarnaast worden er door dezelfde partners, middelen ingebracht ten behoeve van specifieke doeleinden. Meer- en minder kosten zullen dan ook alleen met deze partners worden verrekend.

Salariskosten

De rechtspositieregeling die van toepassing is op ODRA en de vastgestelde functieschalen zijn de basis voor de berekening van de salariskosten. Met bijzondere regelingen, toeslagen en overige zaken die niet in de rechtspositieregeling van ODRA zijn opgenomen én een gevolg zijn van de overgang vanuit de latende organisaties zijn in de begroting rekening gehouden. Deze zogenaamde harmonisatiekosten komen voor rekening van de latende organisaties en zijn als baten opgenomen of worden ten laste gebracht van de daarvoor ingestelde voorzieningen.

Gastheer gemeente Arnhem

In de begroting is rekening gehouden met het feit dat een groot deel van de ondersteunende taken uitgevoerd door de gastheer, gemeente Arnhem, worden uitgevoerd. Ook is ODRA gehuisvest in het Stadskantoor van gemeente Arnhem.

Uniform uurtarief

In de begroting 2017 is evenals in voorgaande jaren één uniform uurtarief gehanteerd voor alle taken. Het uurtarief voor 2017 is berekend op € 77,85 per uur.

1.1 Uitgangspunten meerjarenprogrammabegroting 2017-2020

De onderstaande uitgangspunten zijn gehanteerd voor het samenstellen van de meerjarenprogrammabegroting 2017-2020:

- de begroting 2017 is gebaseerd op de begroting 2015 tot en met de 1e begrotingswijziging, de begroting 2016 tot en met de 1e wijziging en het verwachte resultaat 2015;
- het overhead percentage mag maximaal 52,6% van de salariskosten van het primaire proces bedragen;
- het aantal productieve uren wordt vastgesteld op 1.380 uur per fte (conform 2016)
- de stijging van lonen en prijzen voor het jaar 2017 worden gebaseerd op de laatste prognose in de Macro Economische Verkenning van het CPB van september 2015. Dit betekent voor 2017 een loonindexatie van 2,4% (1,9 % met een correctie voorgaand jaar van 0,5%) en voor de prijsindex 1,15% (0,9 % met een correctie voorgaand jaar van 0,25%);
- voor investeringen wordt gerekend met een rentepercentage van 0%;
- in afwachting van nadere afspraken die worden gemaakt over de vorm van outputfinanciering de begroting 2017 voorlopig samen te stellen op basis van inputfinanciering. Zodra de productendiensten catalogus, die in samenspraak met de partners wordt opgesteld, gereed is, wordt de begroting 2017 indien gewenst middels een begrotingswijziging omgebouwd naar een begroting op basis van outputfinanciering.
- In de vergadering van het Dagelijks Bestuur is de wens uitgesproken dat een voorgenomen bezuiniging van een partner geen invloed mag hebben op de hoogte van het uurtarief dat voor alle partners geldt. In deze begroting is met deze wens rekening gehouden. Het tarief dat is berekend is het tarief dat zou gelden voor een voorgenomen bezuiniging.

De concept berekeningen van de begroting 2017 zijn in het ambtelijk financieel overleg d.d. 21 maart 2016 en vervolgens op 22 maart 2016 in het partneroverleg besproken. Op verzoek van het partneroverleg is een budget opgenomen om de kosten te dekken die verband houden met de implementatie van de Omgevingswet. ODRA schat in dat de kosten voor de implementatie jaarlijks ongeveer € 75.000 zullen bedragen voor een periode van 3 jaar. Hiervoor is in deze begroting een stelpost opgenomen en een berekening opgenomen welke extra bijdrage die dit voor de partners tot gevolg heeft. De besteding van deze stelpost zal nader worden uitgewerkt. Zodra bekend is hoe de besteding plaats zal gaan vinden zullen de partners hierover worden geïnformeerd.

1.2 Procedure begroting

Voor de aanbidding en vaststelling van de ontwerpbegroting geldt de volgende procedure.

1. De vaststelling van de begroting door het Algemeen Bestuur, zoals bedoeld in artikel 58, eerste lid, van de Wet geschiedt niet eerder dan 8 weken nadat deze aan de raden en staten van de deelnemers is verzonden in het jaar voorafgaande aan dat waarvoor zij dient.
2. Onverminderd het bepaalde in artikel 59, eerste lid, van de Wet zorgt het Dagelijks Bestuur vóór 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor zij dient voor de in dat lid bedoelde toezending van de ontwerpbegroting vergezeld van een behoorlijke toelichting.

3. In de begroting wordt het door elk van de deelnemers over het desbetreffende jaar verschuldigde bedrag opgenomen.
4. Het Dagelijks Bestuur houdt bij het opstellen van de ontwerpbegroting rekening met de door Provinciale Staten en de gemeenteraden opgestelde begrotingsrichtlijnen.
5. De ontwerpbegroting wordt door de deelnemers voor eenieder ter inzage gelegd en algemeen verkrijgbaar gesteld. Van de terinzagelegging en de verkrijgbaarstelling wordt openbaarkennis gegeven.
6. Provinciale Staten en de gemeenteraden vergaderen niet eerder dan twee weken na de openbare kennisgeving over de ontwerpbegroting. Zij kunnen bij het Dagelijks Bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het Dagelijks Bestuur voegt deze zienswijzen, voorzien van zijn reactie, toe aan de ontwerpbegroting zoals deze aan het Algemeen Bestuur wordt aangeboden.
7. Terstond na de vaststelling van de begroting zendt het Algemeen Bestuur de begroting aan Provinciale Staten en de gemeenteraden, die ter zake bij de minister hun zienswijze naar voren kunnen brengen.
8. Het Dagelijks Bestuur zendt de begroting binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór 1 augustus van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, aan de minister.
9. Bij een actualisatie van de begroting wordt de begroting door het Algemeen Bestuur vastgesteld. Actualisaties worden ter informatie verstuurd naar de gemeenteraden en Provinciale Staten.
10. Het Algemeen Bestuur stelt vast of er sprake is van een wijziging of actualisering.
11. De leden 1 tot en met 8 zijn, met uitzondering van de daarin genoemde data, van overeenkomstige toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting.

2. Programma's

Hierna wordt per programma aangegeven wat onze uitgangspunten zijn bij de uitvoering van onze taken. In de paragraaf bedrijfsvoering gaan we verder in op onze missie, visie en kernwaarden.

Uit te voeren taken

Door de deelnemers is de uitvoering van de milieutaken in het kader van toezicht, handhaving en vergunningverlening op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en daarmee samenhangende regels bij ODRA neergelegd. Daarnaast hebben de gemeenten Arnhem en Lingewaard en provincie Gelderland het volledige Wabo-pakket ingebracht. Vanaf 1 oktober 2015 heeft gemeente Renkum ook Wabo-breed ingebracht.

In het kader van het stelsel van Gelderse Omgevingsdiensten is ODRA gespecialiseerd in complexe handhaving. ODRA behandelt bezwaar en beroep rond complexe provinciale inrichtingen en BRZO bedrijven (m.u.v. de complexe bedrijven uit de regio Rivierenland).

Prestatie indicatoren

In deze begroting zijn in beperkte mate prestatie indicatoren opgenomen. Deze zijn besproken met de deelnemers en zijn opgenomen in de werkprogramma's. Mede aan de hand van deze indicatoren kan het functioneren van ODRA worden beoordeeld. Uiteraard is hierbij ook maatwerk mogelijk per deelnemer. Daarnaast is het van belang dat op individuele dossiers maatwerk wordt geleverd. Het zal hier vooral gaan om situaties die bestuurlijk gevoelig en/of technisch inhoudelijk of juridisch complex zijn.

Beleidskaders

Bij de uitvoering van de taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving gelden, naast wat wettelijk is voorgeschreven, de beleids- en/of toetsingskaders die worden ingebracht door de partners.

Ontwikkelingen

De wet- en regelgeving is dynamisch. Het is van belang om tijdig in te spelen op veranderingen voor onszelf maar ook voor de partners. Deze veranderingen kunnen plaats vinden op gemeentelijk niveau (bijv. handhavingsbeleid of gemeentelijk Wabo-beleid), provinciaal niveau (bijv. provinciaal geurbeleid), nationaal niveau (bijv. Omgevingswet) of het Europese niveau (bijv. wijzigingen op het gebied van luchtkwaliteit).

Van input naar output

De werkzaamheden van ODRA worden nu betaald door middel van de zogenaamde input-financiering. Hierbij brengen de deelnemers de financiële middelen in die medio 2012 op de begroting stonden voor vergunningverlening en handhaving. Medio 2017 wordt een begroting op basis van outputfinanciering gepresenteerd. Hierbij is het van belang om de tijdsbesteding per product goed te definiëren. Medio 2016 wordt de productencatalogus afgerond.

Indeling en opzet programma's

Met het oog op outputfinanciering is de programma indeling en opzet in deze begroting veranderd en meer stuurbaar gemaakt. De programma's zijn nu, naast een algemene omschrijving, ingericht met de 3 W's vragen:

Wat willen we bereiken?

Wat gaan we er voor doen?

Wat mag het kosten?

Onder "wat willen we bereiken" is een eerste aanzet gemaakt met het opnemen van prestatie indicatoren. Bij "wat mag het kosten" zijn naast de lasten ook de bijdragen van de deelnemers/opdrachtgevers geraamd. Onderstaand een overzicht van de programma's:

1. Algemeen
2. Vergunningverlening bouw
3. Vergunningverlening milieu
4. Handhaving milieu
5. Handhaving bouw, bodem en vuurwerk
6. Advies en overige taken

De indeling van de programma's in de begroting beoogt de financiële inzichtelijkheid van het totale takenpakket zo goed mogelijk in beeld te brengen, te kunnen ramen en later in de jaarrekening te kunnen verantwoorden.

2.1 Programma Algemeen

Wat willen we bereiken?

ODRA voert voor haar partners een aantal algemene taken uit. Het gaat onder andere om de helpdeskfunctie, beheer van gegevens, projectleiding en advisering. Voor deze dienstverlening zijn alleen uren begroot en geen producten.

Naast deze algemene taken is in dit programma ook de juridische dienstverlening opgenomen. Het begroot aantal producten van de juridische dienstverlening is bij de programma's 2 tot en met 5 opgenomen. De relatie van vergunningverlening, toezicht en handhaving blijft hiermee het meest inzichtelijk.

Helpdesk

Voor de partners Arnhem, Lingwaard, Renkum en Westervoort voert ODRA de helpdeskfunctie uit. Deze functie wordt uitgevoerd door het Administratief Service Punt (ASP) van ODRA.

Beheer van gegevens

ODRA heeft het beheer van onder andere de milieurisicokaart, geluidskaart, regionale verkeers milieukaart en (milieu)inrichtingenbestanden van de partners.

Advies

Naast specifieke advisering bij de programma's 2 tot en met 6, is er ook een aantal uren opgenomen voor vrij in te zetten adviesklussen.

Juridische dienstverlening

Bij Juridische de juridische dienstverlening ligt de focus op borging van de juridische kwaliteit in de primaire besluitvorming en op het inhoudelijk correct voeren van bezwaar- en beroepsprocedures. Onze inzet is gericht op het succesvol afronden van juridische procedures. Daarnaast richten we ons op het verbeteren van de kwaliteit van primaire besluitvorming door uitkomsten van procedures te gebruiken als ontwikkeling en verbetering van onze kwaliteit. Hierbij houden wij het ODRA doel voor ogen, te weten het verbeteren van de veiligheid en leefbaarheid. Wij toetsen regelgeving, richten ons op het vinden van een duurzame oplossing en bij een overtreding volgen wij de door de partners vastgestelde sanctiestrategie. Verder adviseren wij onze partners over diverse juridische onderwerpen en ondersteunen hen bij de ontwikkeling van beleid.

Wat willen we bereiken?

Programma 1 'algemeen' is een nieuw programma. Voor dit programma moeten de doelstellingen en normen nog worden benoemd. Deze zijn daarom nog niet opgenomen in deze programmabegroting.

De doelstellingen en normen voor de juridische dienstverlening zijn, indien van toepassing, opgenomen bij de programma's 2 tot en met 5.

Bij de programma's 2 tot en met 6 zijn de doelstellingen en normen wel benoemd.

Wat gaan we er voor doen?

De raming van de dienstverlening bestaat uit uren. Voor de juridische dienstverlening ook uit producten. Dit is de dienstverlening die ODRA, en voor de juridische dienstverlening het team Juridische Zaken op basis van de werkprogramma's van de partners in 2017 te leveren heeft. De werkprogramma's zijn geënt op de zaakgerichte producten en diensten catalogus (ZPDC) van ODRA.

Voor de begrote productie van de juridische dienstverlening wordt korthedshalve verwezen naar de programma's 2 tot en met 5 van deze programmabegroting.

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2015	Begroting 2016 obv voorlopige werkprogramma's	Begroting 2017	2018	2019	2020
Lasten						
Algemeen	uren x tarief directe kosten	2.501.350	2.419.200 75.000	2.419.200 75.000	2.419.200 75.000	2.419.200
Totaal Lasten		2.501.350	2.494.200	2.494.200	2.494.200	2.419.200
Baten						
Gemeente Amhem		870.640	852.200	852.200	852.200	826.000
Gemeente Doesburg		14.021	13.500	13.500	13.500	13.100
Gemeente Duiven		42.085	35.400	35.400	35.400	34.600
Gemeente Lingewaard		574.051	587.200	587.200	587.200	572.700
Gemeente Overbetuwe		76.215	72.900	72.900	72.900	69.600
Gemeente Renkum		416.614	412.200	412.200	412.200	405.000
Gemeente Rheden		108.080	106.600	106.600	106.600	103.500
Gemeente Rijnwaarden		59.798	55.500	55.500	55.500	54.200
Gemeente Rozendaal						
Gemeente Westervoort		21.977	18.900	18.900	18.900	18.500
Gemeente Zevenaar		30.944	31.900	31.900	31.900	30.000
Provincie Gelderland		286.927	307.900	307.900	307.900	292.000
MRA						
Derden Overig						
Derden Bovenregionale Taken						
Totaal Baten		2.501.350	2.494.200	2.494.200	2.494.200	2.419.200
Mutaties reserves						
Onttrekking reserves						
Toevoeging reserves						
Saldo						

Toelichting:

De kosten zijn gebaseerd op de voorlopige werkprogramma's 2016 en doorvertaald naar 2017. Daarnaast is een stelpost van € 75.000 opgenomen ten behoeve van de kosten die verband houden met de implementatie van de Omgevingswet. Een nader voorstel over de besteding van dit bedrag zal nog aan de partners worden voorgelegd.

2.2 Programma vergunningverlening bouw

Voor de gemeenten Arnhem, Lingewaard, Renkum en provincie Gelderland verzorgen we de meldingen en vergunningverlening die te maken hebben met bouwtaken. Daarbij geven we ook adviezen op het gebied van constructietechniek, de welstandstoets en monumentenzorg. Bij complexe vergunningen, voor bouwactiviteiten waarbij sprake is van een planologische afwijking, zoeken we afstemming met de partners. Voor gemeente Lingewaard behandelen we ook de bezwaar- en beroepsprocedures.

Ons uitgangspunt is dat we de burger en ondernemer professioneel en effectief willen ondersteunen bij de voorbereiding van zijn (bouw)plan ontwikkeling. Ter voorbereiding leveren we advies over de te volgen stappen. Vervolgens beoordelen we de aanvragen op juistheid en volledigheid en zorgen we ervoor dat deze binnen de wettelijke termijnen afgehandeld zijn, meldingen beoordelen we op juistheid en volledigheid.

Wat willen we bereiken?

De doelen voor het jaarprogramma zijn als volgt:

	Doelstelling
Productie	We zetten ons in om het werkprogramma conform afspraak te realiseren.
Tijdigheid	We zorgen ervoor dat zaken binnen de daarvoor afgesproken termijnen worden afgehandeld.
Kwaliteit	We leveren kwaliteit en streven naar een verdere verbetering daarvan.
Klanttevredenheid	We streven naar tevreden klanten.

Normen

Bij de bovenstaande doelstellingen zijn de volgende normen vastgesteld:

Product	Norm
<i>Productie</i>	90% van het werkprogramma wordt conform afspraak uitgevoerd.
<i>Tijdigheid</i>	
Frontoffice	Kaderstellende vragen worden binnen 3 werkdagen afgehandeld; adviesvragen binnen 2 weken.
Vergunningverlening	Wabo-(bouw)vergunningen worden binnen de fatale termijn afgehandeld.
	80% van de leegstandsvergunningen wordt binnen 8 weken afgehandeld.
Meldingen	90% van de 5-daagse sloopmeldingen wordt binnen de gestelde termijn afgehandeld.
	80% van de overige meldingen wordt binnen 2 weken beoordeeld en afgehandeld
<i>Kwaliteit</i>	
Vergunningverlening en ruimtelijke procedures	80 % van de beschikkingen vertoont geen inhoudelijke gebreken bij bezwaar- en beroepsprocedures en blijft dus in stand bij de rechtbank of RVS
	80 % van de ruimtelijke procedures vertoont geen inhoudelijke gebreken bij bezwaar- en beroepsprocedures.
Adviezen	90% van de adviezen voldoet aan de wettelijke kwaliteitseisen en/of aan de tussen partner en ODRA vastgelegde kwaliteitseisen.
Projecten	Projecten worden uitgevoerd conform vooraf tussen partner en ODRA vastgelegde projectcondities en resultaatbeschrijvingen.
<i>Klanttevredenheid</i>	90% van de klanten is tevreden of zeer tevreden.

Wat gaan we er voor doen?

We voeren de vergunningverlening uit met goed opgeleide medewerkers, hun deskundigheid is essentieel. De Kwaliteitscriteria 2.1 zijn geïmplementeerd binnen het programma.

Output

De raming van de output bestaat uit (zaak)producten en diensten. Dit is de output die de afdeling vergunningverlening bouw op basis van de werkprogramma's van de partners in 2017 te leveren heeft. De werkprogramma's zijn geënt op de zaakgerichte producten en diensten catalogus (ZPDC) van ODRA.

De raming van de output is globaal als volgt. In de werkprogramma's voor 2017 worden actuele cijfers uit 2016 verwerkt.

	Vergunning Wabo	In strijd met b.plan	Verg. leegstand	Advies welstand	Advies constructie	Melding sloop
Arnhem	610	60	170	560	235	475
Lingewaard	135	15	n.v.t.	155	65	65
Renkum	90	10	n.v.t.	35	10	20
Provincie Gelderland	5	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

	Melding gebruik	B.plan wijziging	Subsidie monument	Huisnr. Besluit	Bezwaar beroep
Arnhem	125	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	GP
Lingewaard	10	10	10	70	20
Renkum	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	GP	4
Provincie Gelderland	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Verwachte ontwikkelingen

Herziening van de regelgeving

De verwachting is dat bij invoering van de "Kwaliteitsborging voor het bouwen" private partijen, projectontwikkelaars en bouwondernemingen, zelf verantwoordelijk worden voor de bouwkwaliteit. Dat betekent voor vergunningen bouw dat na invoering van de nieuwe wet geen toetsing aan het bouwbesluit meer plaatsvindt. In plaats daarvan moeten we controleren of de aanvrager de juiste kwaliteitsborger heeft aangesteld: een (private) organisatie die de bouwplannen toetst aan het Bouwbesluit en daarnaast toezicht houdt tijdens de bouw. Ook moeten we kijken of hij het juiste toetsingsinstrument heeft gebruikt. VB blijft toetsen op de overige Wabo-aspecten.

De Omgevingswet

Naar verwachting zal in 2018 de Omgevingswet in werking treden. Door deze wet wordt het wettelijke kader voor burgers, ondernemers en overheden inzichtelijker en worden ontwikkeling en beheer van de leefomgeving beter beheersbaar.

Voor zover nu valt te overzien betekent de Omgevingswet vooral dat er minder strakke toetsingskaders zullen zijn en dat er meer ruimte is voor interpretatie en afweging door de initiatiefnemers van bouwplannen c.q. ruimtelijke ontwikkelingen.

Voor de vergunningverleners betekent dit een flinke omwenteling in het denken. In plaats van te toetsen aan de beschikbare beleidskaders en wet- en regelgeving, zullen zij moeten leren omgaan met onzekerheden; niet meer toetsen, maar denken in kansen en zoeken naar oplossingen. Grofweg kan gesteld worden dat aan hun rol van toetser een grote component wordt toegevoegd van projectleider en procesbegeleider. Er wordt een groter beroep gedaan op hun communicatie- en onderhandelingsvaardigheden, omdat ze de brug zullen moeten kunnen slaan tussen de wensen van de initiatiefnemers en de doelen en intenties van de lokale beleidsmakers. Veel vaker dan tot nu toe zullen plannen op politiek niveau getoetst moeten worden.

Een andere wijziging in de Omgevingswet is dat de afwegingen meer integraal gemaakt moeten worden. Het samengaan van vergunningen bouw en vergunningen milieu sluit daar

goed bij aan, maar het stelt ook andere eisen aan de samenwerking en de manier van denken van de casemanagers.

Economische ontwikkelingen

De verwachting is dat de economie de komende tijd zal aantrekken. Dit kan leiden tot meer bouwactiviteiten. Naar verwachting zal dat vooral gelegen zijn in verbouwen en het transformeren van functies en minder in de vorm van nieuwbouw. Dit zal betekenen dat er andere vergunningen worden aangevraagd en meer vragen en adviesverzoeken binnenkomen bij de frontoffice, of in de vorm van vooroverleggen. Dit laatste zal overigens ook veroorzaakt worden door de toegenomen mogelijkheden voor vergunningvrij bouwen.

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2015	Begroting 2016 obv voorlopige werkprogramma's	Begroting 2017	2018	2019	2020
Lasten						
Vergunningverlening bouw	uren x tarief	1897.200	1827.900	1827.900	1827.900	1827.900
	directe kosten	797.069	173.000	173.000	173.000	173.000
Totaal Lasten	3.613.431	2.708.200	2.000.900	2.000.900	2.000.900	2.000.900
Baten						
Gemeente Arnhem	2.394.986	1.870.198	1.190.600	1.190.600	1.190.600	1.190.600
Gemeente Doesburg						
Gemeente Duiven						
Gemeente Lingewaard	943.036	600.700	579.600	579.600	579.600	579.600
Gemeente Overbetuwe						
Gemeente Renkum	62.520	237.303	230.700	230.700	230.700	230.700
Gemeente Rheden						
Gemeente Rijnwaarden						
Gemeente Rozendaal						
Gemeente Westervoort	2.490					
Gemeente Zevenaar						
Provincie Gelderland	38.109					
MRA						
Derden Overig	63.527					
Derden Bovenregionale Taken						
Totaal Baten	3.504.668	2.708.200	2.000.900	2.000.900	2.000.900	2.000.900
Mutaties reserves						
Onttrekking reserves						
Toevoeging reserves						
Saldo	108.763					

De directe kosten bestaan uit de budgetten die Lingewaard (€ 123.000) en Arnhem (€ 50.000) voor deze specifieke taak hebben ingebracht.

2.3 Programma vergunningverlening milieu en juridische zaken

Voor alle aangesloten partners verzorgen we de vergunningverlening milieu. Vergunningaanvragen en meldingen beoordelen we op juistheid en volledigheid. We zorgen ervoor dat ze binnen de wettelijke termijnen worden afgehandeld. Beide procedures behandelen we, in het kader van de Wabo, geïntegreerd. Daarbij is aansluiting bij de 'loketten' van de partners.

Voor complexe milieuvergunningen en meldingen vragen we, in het kader van de afspraken binnen het Gelders Stelsel, advies aan de Omgevingsdienst Regio Nijmegen. Wij behandelen zelf bezwaar en beroep rond complexe provinciale inrichtingen en BRZO bedrijven in heel Gelderland, met uitzondering van de complexe bedrijven uit de regio Rivierenland.

Bij juridische zaken ligt de focus op borging van de juridische kwaliteit in de primaire besluitvorming en op het inhoudelijk correct voeren van bezwaar- en beroepsprocedures. Onze inzet is gericht op het succesvol afronden van juridische procedures. Daarnaast richten we ons op het verbeteren van de kwaliteit van primaire besluitvorming door uitkomsten van procedures te gebruiken als ontwikkeling en verbetering van onze kwaliteit. Hierbij houden wij het ODRA doel voor ogen, te weten het verbeteren van de veiligheid en leefbaarheid. Wij toetsen regelgeving, richten ons op het vinden van een duurzame oplossing en bij een overtreding volgen wij de door de partners vastgestelde sanctiestrategie. Verder adviseren wij onze partners over diverse juridische onderwerpen en ondersteunen hen bij de ontwikkeling van beleid.

Wat willen we bereiken?

De doelen voor het jaarprogramma zijn als volgt.

	Doelstelling
Productie	We zetten ons in om het jaarprogramma conform afspraak te realiseren.
Tijdigheid	We zorgen ervoor dat zaken binnen de daarvoor afgesproken termijnen worden afgehandeld.
Kwaliteit	We leveren kwaliteit en streven naar een verdere verbetering daarvan.
Klanttevredenheid	We streven naar tevreden klanten.

Normen

Bij de bovenstaande doelstellingen zijn de volgende normen vastgesteld.

Product	Norm
<i>Productie</i>	90% van het jaarprogramma wordt conform afspraak uitgevoerd.
<i>Tijdigheid</i>	
Vergunningverlening	80 % van de definitieve Wabo-beschikkingen wordt binnen de wettelijke termijn afgehandeld.
Meldingen	90% van de meldingen Activiteitenbesluit wordt binnen 4 weken beoordeeld op volledigheid.
Juridisch	80% van de bezwaarprocedures wordt binnen de wettelijke termijn afgehandeld.
<i>Kwaliteit</i>	
Juridisch	80% van de bezwaar- en beroepsprocedures vertoont geen inhoudelijke gebreken.
<i>Klanttevredenheid</i>	90% van de klanten is tevreden of zeer tevreden.

Wat gaan we er voor doen?

We voeren de vergunningverlening en de juridische functie uit met goed opgeleide medewerkers, hun deskundigheid is essentieel. De kwaliteitscriteria zijn geïmplementeerd binnen het programma.

De werkzaamheden van het programma vergunningen milieu zijn geraamd op basis van de door de partners vastgestelde vergunningenstrategie, gecombineerd met de realisatie in 2014 en 2015. Juridische zaken heeft te maken met het werk dat zich aandient'. Hiervoor zijn geen strategieën beschikbaar. De werkzaamheden van juridische zaken zijn daarom geraamd op basis van de realisatie in 2014 en 2015, rekening houdend met eventuele voorziene specifieke acties in 2016.

Output

De raming van de output bestaat uit (zaak)producten en diensten. Dit is de output die de afdeling vergunningverlening milieu en juridische zaken op basis van de werkprogramma's van de partners in 2017 te leveren heeft. De werkprogramma's zijn geënt op de zaakgerichte producten en diensten catalogus (ZPDC) van ODRA.

De raming van de output is globaal als volgt. In de werkprogramma's voor 2017 worden actuele cijfers uit 2016 verwerkt.

	Vergunningen	Meldingen	Maatwerk	Advies	Bezwaar en beroep
Amhem	18	75	75	20	9
Doesburg	1	10	1	1	GP
Duiven	5	3	n.v.t.	4	GP
Lingewaard	20	75	5	6	6
Overbetuwe	10	60	5	60	2
Renkum	3	5	3	5	GP
Rheden	7	75	4	5	GP
Rijnwaarden	5	8	3	10	GP
Zevenaar	10	9	4	10	GP
Westervoort	3	3	n.v.t.	3	GP
Prov. Gelderland	16	n.v.t.	n.v.t.	5	10

Verwachte ontwikkelingen

Er vindt een aantal wijzigingen plaats in geldende regelgeving waarop beide teams voldoende moeten inspelen. Belangrijke ontwikkelingen zijn de Omgevingswet en de 4^e en 5^e tranche van het Activiteitenbesluit. Binnen de teams zijn medewerkers benoemd die de ontwikkelingen volgen, het team informeren en zo nodig acties formuleren.

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2016	Begroting 2016 obv voorlopige werkprogramma's	Begroting 2017	2018	2019	2020
Lasten						
Vergunningverlening milieu uren x tarief directe kosten	165.1571	778.847	738.600	738.600	738.600	738.600
Totaal Lasten	165.1571	778.847	738.600	738.600	738.600	738.600
Baten						
Gemeente Arnhem	310.980	236.309	224.200	224.200	224.200	224.200
Gemeente Doesburg	26.320	16.983	15.900	15.900	15.900	15.900
Gemeente Duiven	30.210	29.376	24.200	24.200	24.200	24.200
Gemeente Lingewaard	235.410	143.744	143.400	143.400	143.400	143.400
Gemeente Overbetuwe	157.990	111.002	101.400	101.400	101.400	101.400
Gemeente Renkum	40.990	38.480	37.400	37.400	37.400	37.400
Gemeente Rheden	95.510	68.085	65.200	65.200	65.200	65.200
Gemeente Rijnwaarden	38.320	40.469	36.700	36.700	36.700	36.700
Gemeente Rozendaal	769					
Gemeente Westervoort	5.810	9.792	8.200	8.200	8.200	8.200
Gemeente Zevenaar	85.650	84.609	82.000	82.000	82.000	82.000
Provincie Gelderland MRA	278.250					
Derden Overig	8.897					
Derden Nijmegen						
Derden ISV-Arnhem						
Derden Externe Veiligheid						
Derden RVMK						
Derden Bovenregionale Taken						
Overige baten						
Totaal Baten	1.315.106	778.847	738.600	738.600	738.600	738.600
Mutaties reserves						
Onttrekking reserves						
Toevoeging reserves						
Saldo	336.465					

2.4 Programma handhaving milieu

Voor al onze partners voeren we het milieutoezicht bij bedrijven uit en behandelen we eventuele klachten over bedrijven. Het toezichtprogramma wordt door ons voorbereid en aangeboden aan onze partners. Na vaststelling zorgen we voor de uitvoering van het programma.

Onze inzet is erop gericht om het naleefgedrag van bedrijven te verbeteren. Daarmee zorgen we voor een verbetering van de veiligheid en leefbaarheid. We toetsen de wettelijke voorschriften, zijn oplossingsgericht en bij een overtreding volgen we de vastgestelde sanctiestrategie.

Naast werkzaamheden voor onze ODRA partners voeren we ook toezicht uit bij complexe bedrijven voor drie andere omgevingsdiensten (Omgevingsdienst Veluwe IJssel, Omgevingsdienst Noord-Veluwe en Omgevingsdienst De Vallei). We zijn gespecialiseerd in de uitvoering van toezicht bij complexe bedrijven binnen het Gelders Stelsel.

Wat willen we bereiken?

Doelstellingen binnen het programma handhaving milieu zijn::

	Doelstelling
Productie	We zetten ons in om het werkprogramma conform afspraak te realiseren.
Tijdigheid	We zorgen ervoor dat zaken binnen de daarvoor afgesproken termijnen worden afgehandeld.
Kwaliteit	We leveren kwaliteit en streven naar kwaliteitsverbetering.
Klanttevredenheid	We streven naar tevreden klanten.

Normen

Bij de bovenstaande doelstellingen zijn de voor het jaar 2016 volgende normen vastgesteld:

Product	Norm
Toezicht (productie)	90-110% van het werkprogramma wordt uitgevoerd. Bij 90% van de controles worden de resultaten aan het bedrijf kenbaar gemaakt via een brief.
Toezicht (tijdigheid)	Ten minste 80% van de klachten is binnen twee weken behandeld. Bij 80% van de controles wordt binnen drie weken na de controle het resultaat aan het bedrijf kenbaar gemaakt.
Toezicht (kwaliteit)	80% van de bezwaar- en beroepsprocedures vertoont geen inhoudelijke gebreken. 80 % van de bezwaar- en beroepsprocedures wordt binnen de wettelijke termijn afgehandeld. De kwaliteit van het toezicht wordt verbeterd door ten minste 90% van de controles te voorzien van een bezoekverslag of digitale checklist.

Wat gaan we er voor doen?

We voeren toezicht en handhaving uit met goed opgeleide medewerkers, hun deskundigheid is essentieel. De Kwaliteitscriteria 2.1 zijn geïmplementeerd binnen het programma.

Output

De raming van de output bestaat uit (zaak)producten en diensten. Dit is de output die de afdeling handhaving milieu op basis van de werkprogramma's van de partners in 2017 te leveren heeft. De werkprogramma's zijn geënt op de productendiensten catalogus van ODRA.

De raming van de output is globaal als volgt. In de werkprogramma's voor 2017 worden actuele cijfers uit 2016 verwerkt.

	Controles integraal	Hercontrole	Controles E-PRTR	Vooraanschrijving	LOB/LOD	Bezwaar en beroep
Arnhem	410	50	5	10	7	-
Doesburg	28	10	1	2	1	-
Duiven	28	20	2	7	1	-
Lingewaard	257	55	6	7	7	-
Overbetuwe	212	55	2	9	5	9
Renkum	75	20	5	5	2	-
Rheden	234	40	1	5	1	10
Rijnwaarden	54	23	4	5	2	-
Zevenaar	63	25	2	5	1	-
Westervoort	16	3	-	1	1	-
Prov. Gelderland	44	2	20	3	4	9

Verwachte ontwikkelingen

Ontwikkelingen en verandering van wetgeving

Wat de komst van de Omgevingswet (medio 2018) precies zal betekenen weten we nog niet precies maar dat de Omgevingswet ons werk zal beïnvloeden staat vast. We moeten ons hierop voorbereiden niet alleen qua kennis van de wet maar ook als het gaat om de vaardigheden van toezichthouders in de uitvoering.

De Omgevingswet zal meer lokale afwegingsruimte bieden aan het bevoegde gezag. Ook de invloed van de burger bij grote projecten neemt toe en integraliteit staat centraal.

Voor toezicht wordt verwacht dat de komst van de Omgevingswet tot meer maatwerk zal leiden en milieuafwegingen zullen meer gemaakt worden vooraf (in omgevingsplan). Meer integraliteit vraagt waarschijnlijk ook om een andere deskundigheid. Ruimtelijke kennis gaat steeds meer een rol spelen.

Doordat meer via algemene regels wordt geregeld wordt risicomanagement nog belangrijker. De afstemming met onze klanten wordt door de komst van de omgevingswet nog belangrijker.

Verandering van de wijze van toezicht

De wijze van toezicht is aan het veranderen. Het gaat van klassiek cyclisch en inrichtingsgebonden toezicht naar steeds meer risicogestuurd toezicht. Daarbij gaan branchegericht toezicht en projectmatig toezicht een grotere rol spelen. Dit vraagt om meer projectleiderscapaciteit en een andere samenwerking met onze opdrachtgevers.

Toezicht op energie wordt steeds belangrijker

In september 2013 is het Energieakkoord voor duurzame groei in de Sociaal Economische Raad gesloten. In Gelderland is een Gelders Energie Akkoord opgesteld. Eén van de belangrijke doelstellingen is om met elkaar een flinke extra bijdrage te leveren aan energiebesparing. De partijen van het akkoord spraken in dat kader onder andere af om zich in te zetten voor de realisatie van energiebesparende maatregelen die zich in vijf jaar of minder terugverdienen. De rol van de toezichthouder is daarbij van belang. In 2015 is een goede start gemaakt en zijn toezichthouders opgeleid. Een basis check wordt meer en meer onderdeel van ons toezicht maar moet in 2016 verder geïmplementeerd worden. Daardoor krijgen we meer zicht op de besparingsmogelijkheden bij bedrijven. Energie is niet zoals veel andere toezichtaspecten goed of fout. Het stimuleren en afdwingen van maatregelen vraagt om andere kennis en vaardigheden dan het reguliere toezicht. ODRA gaat zich hierin verder ontwikkelen.

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2015	Begroting 2016 obv voorlopige werkprogramma's	Begroting 2017	2018	2019	2020
Lasten						
Handhaving milieu uren x tarief directe kosten	3.207.325	2.547.420	2.714.100	2.714.100	2.714.100	2.714.100
Totaal Lasten	3.207.325	2.547.420	2.714.100	2.714.100	2.714.100	2.714.100
Baten						
Gemeente Arnhem	936.420	612.453	580.800	580.800	580.800	580.800
Gemeente Doesburg	31.790	29.988	28.100	28.100	28.100	28.100
Gemeente Duiven	111.590	55.692	45.800	45.800	45.800	45.800
Gemeente Lingewaard	505.670	404.991	404.000	404.000	404.000	404.000
Gemeente Overbetuwe	289.550	274.100	250.400	250.400	250.400	250.400
Gemeente Renkum	264.100	152.006	147.800	147.800	147.800	147.800
Gemeente Rheden	311.130	249.849	239.200	239.200	239.200	239.200
Gemeente Rijnwaarden	127.620	81.090	73.500	73.500	73.500	73.500
Gemeente Rozendaal	5.166					
Gemeente Westervoort	52.240	25.322	21.300	21.300	21.300	21.300
Gemeente Zevenaar	151.160	107.712	104.300	104.300	104.300	104.300
Provincie Gelderland	551.240	199.818	203.300	203.300	203.300	203.300
MRA						
Derden Overig	160.302					
Derden Nijmegen						
Derden ISV-Arnhem						
Derden Externe Veiligheid						
Derden RVMK						
Derden Bovenregionale Taken	598.753	354.700	615.600	615.600	615.600	615.600
Overige baten						
Totaal Baten	4.096.731	2.547.420	2.714.100	2.714.100	2.714.100	2.714.100
Mutaties reserves						
Onttrekking reserves						
Toevoeging reserves						
Saldo	-889.406					

2.5 Programma handhaving bouw, bodem en vuurwerk

We verzorgen het toezicht en de handhaving bouw voor de partners provincie Gelderland, gemeente Arnhem, gemeente Lingewaard en gemeente Renkum. Daarmee waarborgen we dat veilig en energiezuinig wordt gebouwd, maar ook dat bestaande panden veilig blijven en gebruikt worden volgens het bestemmingsplan. We houden toezicht op kamerverhuur, maar ook op de bescherming van monumenten. We zorgen ervoor dat bij sloop geen onnodige verspreiding van stof, geluid of asbest plaats vindt.

Voor bodem zien we toe op het beschermen en zo nodig herstellen van de bodemkwaliteit. Door te controleren welke kwaliteit grond wordt gebruikt en de sanering van de bodem te begeleiden en te toetsen, dragen we bij aan een schone bodem in heel Gelderland. Bij bouw- en milieuactiviteiten beoordelen we vooraf de onderzoeken die de initiatiefnemers aanleveren. We merken dat inmiddels al meer partners onze deskundigheid daarvoor vragen dan toen ODRA in 2013 startte.

We verlenen ontbrandingstoestemmingen voor vuurwerkevenementen in heel Gelderland. Deze vergunningaanvragen handelen we binnen de gestelde termijnen af. We zien ook toe op een juiste uitvoering van vergunde en gemelde vuurwerkevenementen. Hierbij bewaken we dat de exploitanten de veiligheidsafstanden in acht nemen en geen onnodige hinder voor omgeving en flora en fauna veroorzaken.

Wat willen we bereiken?

Speerpunten binnen het programma handhaving bouw, bodem en vuurwerk zijn:

Product	Speerpunt
Toezicht asbest	We zien toe op uitvoering conform de regels. Basis is een goed inventarisatierapport zodat risico's voor verspreiding van losse vezels minimaal is. Bij overtreding treden we bestuursrechtelijk en zo nodig strafrechtelijk op, waarbij we nauw samenwerken met de inspectie sociale zaken en werkgelegenheid.
Toezicht Besluit bodemkwaliteit	We toetsen alle ingekomen meldingen waarbij grond wordt toegepast binnen de termijn. Op onduidelijke of incomplete meldingen zien we extra scherp toe. We letten ook op niet gemelde grondwerken, omdat juist daar grotere risico's zijn op toepassing van niet geschikte grond.
Milieutoezicht bodemsanering	We houden toezicht op doelmatige en kosteneffectieve sanering, volgens wettelijke eisen.
Uitvoeren controles Wabo bouw, bestaande voorraad en bestemmingsplan	We zien toe op bouwen en gebruik conform woningwet/bouwbesluit. Kleine werken bezoeken we tijdens de afronding. Grote werken bezoeken we op meerdere momenten.
Handhaving BAG	We inspecteren en rapporteren bestaande panden op voldoen aan BAG-eisen. Ook geven we een advies t.a.v. toekennen huisnummer.

Prestatie indicatoren

Bij de bovenstaande speerpunten zijn de volgende prestatie indicatoren vastgesteld:

Product	Prestatie indicator
Toezicht asbest	Minimaal 1 controle per locatie.
Toezicht Besluit bodemkwaliteit	Het uitvoeren van milieutoezicht bij activiteiten die vallen onder het Besluit bodemkwaliteit en milieutoezicht bij bodemsanering. We toetsen alle meldingen administratief en controleren ten minste 80 % van de werken in het veld.
Milieutoezicht bodemsanering buiten inrichting	We controleren minimaal 70 % van de WBB saneringsgevallen. Elke saneringslocatie die we bezoeken controleren we minimaal 1 maal. Daarnaast beoordelen we 90% van de ingediende evaluatieverslagen.
Uitvoeren controles Wabo bouw, bestaande voorraad en bestemmingsplan	Elke vergunning controleren we minimaal 2 maal. De vergunningvrije werken controleren we in 70 % van de gevallen.
Toezicht vuurwerk	We controleren tweederde van alle evenementenlocaties

Wat gaan we er voor doen?

Vuurwerk: voorop staat een veilig gebruik van vuurwerk. Zowel rond de jaarwisseling als bij evenementen door het jaar heen. Kern is een veilig gebruik van professioneel vuurwerk door de bezigers en bescherming van toeschouwers.

Bodem: verontreinigde bodems (percelen) betekenen mogelijk een risico voor de gebruiker. Voorkomen van contact met verontreiniging is daarom speerpunt. Zowel bij verontreiniging in de bodem als bij ontgraven en toepassen van grond in werken. Daartoe houden we toezicht op bodemsaneringen en op werken met grond. Bodem kent ook het risico van niet-ontplofte munitie. De daarmee verbonden risico's noodzaken in de regio Arnhem tot voorzichtigheid bij graafwerkzaamheden.

Archeologie: in de bodem bevindt zich ook nog steeds een belangrijk deel van ons erfgoed. We verzekeren ons van een degelijke toets vooraf op plaatsen die een hoge archeologische verwachting kennen.

Output

De raming van de output bestaat uit (zaak)producten en diensten. Dit is de output die de afdeling handhaving bouw bodem vuurwerk op basis van de werkprogramma's van de partners in 2017 te leveren heeft. De werkprogramma's zijn geënt op de zaakgerichte producten en diensten catalogus (ZPDC) van ODRA.

De raming van de output is globaal als volgt. In de werkprogramma's voor 2017 worden actuele cijfers uit 2016 verwerkt.

Output Bouw

	Controles Bouw en apv	Advies Bouw	Klachten Bouw	Voorwaanschrijving	LOB/LOD	Bezwaar en Beroep
Arnhem	2.131	50	90	70	40	2
Lingewaard	1.066	n.v.t.	50	15	15	5
Renkum	100	n.v.t.	10	2	2	1
Prov. Gelderland	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Output Bodem

	Controles Bodem en Asbest	Advies Bodem en Archeologie	Klachten Bodem	Voorwaanschrijving	LOB/LOD	Bezwaar en Beroep
Arnhem	240	85	-	2	2	-
Doesburg	1	1	8	-	-	-
Duiven	12	15	n.v.t.	-	-	-
Lingewaard	125	250	60	-	-	-
Overbetuwe	40	10	85	-	-	-
Renkum	15	15	15	-	-	-
Rheden	75	n.v.t.	n.v.t.	-	-	-
Rijnwaarden	15	30	10	-	-	-
Zevenaar	55	35	30	-	-	-
Westervoort	7	n.v.t.	1	-	-	-
Prov. Gelderland	640	295	1	2	2	1

Output Vuurwerk

	Controles Vergunning Vuurwerk	Controles Melding ontbranding	Vergunning ontbranding vuurwerk	Beoordelen Meldingen Vuurwerk	Klachten Vuurwerk	Bezwaar en Beroep
Prov. Gelderland	GP	115	75	120	10	3

Verwachte ontwikkelingen

Bouw

Private kwaliteitsborging

De afdelingen bouw- en woningtoezicht bij gemeenten en omgevingsdiensten verliezen een deel van hun toetsende en toezichhoudende taken aan marktpartijen als op 1 januari 2017 de eerste fase van de Wet private kwaliteitsborging wordt ingevoerd. Dat is een probleem,

want de bouwsector kan de vereiste kwaliteit niet leveren. Daarom is er nog veel onduidelijk of en wanneer deze eerste fase zal starten. Desondanks willen wij als Omgevingsdienst ons in 2016/2017 hier wel op voorbereiden. De afdelingen vergunningen en handhaving bouw pakken dit gezamenlijk op.

Projectmatig Toezicht

Graag willen als omgevingsdienst ons meer richten op projectmatig toezicht. Voor de gemeente Renkum houden wij bijvoorbeeld projectmatig toezicht op zwembaden omdat corrosie van roestvaststalen (RVS) bevestigingsmaterialen in zwembaden ernstige ongelukken veroorzaken. In diverse artikelen wordt gewezen op het gevaar dat RVS bouten en hangconstructies in zwembaden versneld corroderen en de bevestigde voorwerpen naar beneden vallen. Dat gebeurt niet alleen in theorie en dit is een speerpunt van het ministerie. Andere voorbeelden van projectmatig toezicht kunnen zijn de controle op kamerverhuurbedrijven, speerpunten ministerie zoals balkons en galerijen of een handhavingsproject van een bepaalde wijk of buurt. Om deze toezichttaken te mogen uitvoeren zijn we echter wel afhankelijk van de gemeente, immers de gemeente moet ons hier opdracht voor geven kan niet worden uitgevoerd binnen de vaste formatie.

Bodem

Binnen het team Bodem zijn toezicht Wet bodembescherming (Wbb), toezicht Besluit bodemkwaliteit (Bbk) en advisering bodem gebundeld. De invoering van de Omgevingswet werkt ook door op het toezicht bodem. Voor bestaande bodemverontreinigingen wordt meer gestreefd naar algemene regels voor de aanpak daarvan. Slechts in uitzonderingsgevallen zal nog behoefte bestaan aan een saneringsplan (en goedkeuring door bevoegd gezag). Het bevoegd gezag wordt beledigd bij de gemeente. De normering van de Wet bodembescherming is solide en zal in de Aanvullingswet worden gehandhaafd. Wel zal het bestaande gebruik en de risico's voor de mens een grotere rol gaan spelen. Tussen de maximale waarde en de voorkeurswaarde krijgt de gemeente beleidsvrijheid om gebiedsgericht af te wegen welke eisen zij stelt aan de bodemkwaliteit voor ontwikkelingen. Deze veranderingen zullen effect hebben op het toezicht Wbb. In het Besluit bodemkwaliteit zal een vergrote inzet op het ketentoezicht een logische ontwikkeling zijn. Hierbij zal de focus liggen op activiteiten die op dit moment nog onvoldoende inzichtelijk zijn. Vanuit advisering bodem zal het toetsen of de bodem geschikt is voor het voorgenomen gebruik blijven bestaan. Wel zal het bepalen van eventuele risico's ook bij advisering een grotere rol gaan spelen. Daarnaast ontstaat ruimte voor aanpalende werkvelden als het onderhouden van het bodeminformatiesysteem of bijvoorbeeld uitbreiding van het aspect archeologie. De huidige structuur van het Team bodem zorgt ervoor dat noodzakelijke kennis en kwaliteiten geborgd worden. De drie thema's toezicht Wbb, toezicht Bbk en advies bodem hebben onderling dwarsverbanden en versterken elkaar. Hierdoor is het team bodem in staat te anticiperen op de te verwachten ontwikkelingen.

Vuurwerk

Handhaving van de veiligheidszone bij het afsteken van professioneel vuurwerk is van groot belang om de veiligheid van mens en dier te kunnen garanderen. In het kader van het Vuurwerkbesluit ontvangen we jaarlijks zo'n 80 aanvragen voor ontbrandingstoestemmingen (boven 200 kilogram consumentenvuurwerk en 20 kg theater (professioneel) vuurwerk) en 115 meldingen consumentenvuurwerk (tot maximaal 200 kilogram) en theatervuurwerk (tot maximaal 20 kilogram). Wat men nu steeds meer ziet dat de gemeenten in Gelderland steeds meer op Oudejaarsdag een eigen vuurwerkevenement gaan organiseren binnen de gemeenten grenzen. Verder is de verwachting dat het aantal evenementen in Gelderland in 2017 zal toenemen. Gedeputeerde Staten zijn op grond van het Vuurwerkbesluit belast met de coördinatie van de vuurwerktaken. ODRA voert deze taak uit. Dat kan betekenen dat medewerkers andere taken zullen krijgen. Ook daarvoor is opleiding zinvol zodat onze medewerkers flexibel inzetbaar blijven.

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2015	Begroting 2016 obv voorlopige werkprogramma's	Begroting 2017	2018	2019	2020
Lasten						
Handhaving bouw, bodem en vuurwerk uren x tarief directe kosten	3.056.491	2.851.148	2.780.300	2.780.300	2.780.300	2.780.300
Totaal Lasten	3.056.491	2.851.148	2.780.300	2.780.300	2.780.300	2.780.300
Baten						
Gemeente Arnhem	1370.537	1206.558	1144.700	1144.700	1144.700	1144.700
Gemeente Doesburg	6.440	4.973	4.700	4.700	4.700	4.700
Gemeente Duiven	8.350	16.677	13.700	13.700	13.700	13.700
Gemeente Lingewaard	590.160	468.333	467.200	467.200	467.200	467.200
Gemeente Overbetuwe	68.390	63.036	57.600	57.600	57.600	57.600
Gemeente Renkum	16.103	216.648	210.600	210.600	210.600	210.600
Gemeente Rheden	61660	44.523	42.600	42.600	42.600	42.600
Gemeente Rijnwaarden	25.640	14.459	13.100	13.100	13.100	13.100
Gemeente Rozendaal						
Gemeente Westervoort	5.860	7.344	6.200	6.200	6.200	6.200
Gemeente Zevenaar	34.710	61.965	60.000	60.000	60.000	60.000
Provincie Gelderland	799.910	711.833	724.400	724.400	724.400	724.400
Derden Overig						
Derden Nijmegen		34.800	35.500	35.500	35.500	35.500
Derden ISV-Arnhem						
Derden Externe Veiligheid						
Derden RVMK						
Derden Bovenregionale Taken						
Overig						
Totaal Baten	2.987.760	2.851.148	2.780.300	2.780.300	2.780.300	2.780.300
Mutaties reserves						
Onttrekking reserves						
Toevoeging reserves						
Saldo	68.732					

2.6 Programma advies en overige taken

ODRA voert specifieke (advies)werkzaamheden uit op het gebied van geluid(sanering), externe veiligheid, milieu uitvoeringsbeleid, programmering en verslaglegging en duurzaam bouwen. Verder worden metingen uitgevoerd (emissie, immissie, geluid) inclusief advisering n.a.v. de resultaten en worden monsternemingen afvalwater verzorgd.

Doel is bij te dragen aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. Dat gebeurt door specifieke kennis in te brengen die ten goede komt aan een verantwoorde programmering van milieutaken en milieubeleidsuitvoering. Verder worden adviezen verstrekt die bijdragen aan milieuverantwoorde ruimtelijke ontwikkelingen. Essentieel is verder de inbreng van specialistische expertise in vergunningverlenings- en toezicht/handhavingstrajecten met het oog op kwaliteit en integraliteit.

Wat willen we bereiken?

Er wordt onderscheid gemaakt tussen speerpunten die voor alle partners gelden en speerpunten die specifiek tussen één partner en de ODRA zijn geformuleerd. Met name partner provincie Gelderland heeft specifieke speerpunten en daaraan gekoppelde prestatie-indicatoren ingebracht.

Doelstellingen

Doelstellingen binnen het programma advies en overige taken zijn:

	Doelstelling
Productie	We zetten ons in om het werkprogramma conform afspraak te realiseren.
Tijdigheid	We zorgen ervoor dat zaken binnen de daarvoor afgesproken termijnen worden afgehandeld.
Kwaliteit	We leveren kwaliteit en streven naar kwaliteitsverbetering.
Klanttevredenheid	We streven naar tevreden klanten.

Normen

Bij de bovenstaande doelstellingen zijn de volgende normen vastgesteld:

Product	Doelstelling
Werkplan (productie)	90% van het werkprogramma wordt gerealiseerd
Milieumetingen (tijdigheid)	Binnen een termijn van twee weken na binnenkomst van de analyseresultaten is het conceptrapport beschikbaar
Milieumetingen (tijdigheid)	90% van de definitieve rapporten milieumetingen worden binnen een termijn van drie weken na afronding door de handhavingsafdeling van de betreffende omgevingsdienst verzonden aan de inrichtinghouder.
Milieumetingen (kwaliteit)	90% van de milieumetingen vindt plaats conform de van toepassing zijnde werkvoorschriften

Wat gaan we er voor doen?

We voeren de werkzaamheden die vallen binnen het programma advies en overige taken uit met goed opgeleide en gedreven medewerkers. De kwaliteitscriteria 2.1 zijn daar waar relevant (o.a. externe veiligheid, geluid, lucht) geïmplementeerd binnen het programma. In 2016 worden de in dat verband vereiste opleidingen en trainingen afgerond. Daar waar de kwaliteitscriteria 2.1. voor bepaalde advies- en overige taken niet van toepassing zijn streven we eveneens naar hoge kwaliteit van dienstverlening op basis van duurzame inzetbaarheid van medewerkers.

Output

Outputcijfers zijn voor dit programma niet vermeld omdat:

- veel adviesdiensten gegeven de aard/omvang ervan in de huidige dienstverleningsovereenkomsten partners – ODRA worden afgenomen op uurbasis, én
- zoals eerder aangegeven diverse producten en diensten slechts aan één of enkele partners worden geleverd.

Wat mag het kosten?

	Jaarrekening 2015	Begroting 2016 obv voorlopige werkprogramma's	Begroting 2017	2018	2019	2020
Lasten						
Advies en overige taken	176.1476	1756.736	1649.300	1632.300	1615.300	1598.300
uren x tarief						
directe kosten	770.413	377.500	326.000	326.000	326.000	326.000
Onderhanden werk						
Totaal Lasten	2.531.890	2.134.236	1.975.300	1.958.300	1.941.300	1.924.300
Baten						
Gemeente Arnhem	334.040	71.743	48.000	48.000	48.000	48.000
Gemeente Doesburg	3.250	836	500	500	500	500
Gemeente Duiven	-3.550	471	-100	-100	-100	-100
Gemeente Lingewaard	202.300	102.683	91.900	91.900	91.900	91.900
Gemeente Overbetuwe	22.670	4.848	2.300	2.300	2.300	2.300
Gemeente Renkum	19.260	25.151	23.500	23.500	23.500	23.500
Gemeente Rheden	23.400	13.063	10.400	10.400	10.400	10.400
Gemeente Rijnwaarden	15.920	7.785	6.200	6.200	6.200	6.200
Gemeente Rozendaal	586					
Gemeente Westervoort	1.400	2.366	1.700	1.700	1.700	1.700
Gemeente Zevenaar	19.780	1.071	-200	-200	-200	-200
Provincie Gelderland	915.370	130.1823	1310.100	1310.100	1310.100	1310.100
MRA						
Derden Overig	30.445	156.200				
Derden Nijmegen						
Derden ISV-Arnhem	138.040	90.800	92.400	92.400	92.400	92.400
Derden Externe Veiligheid	134.557	136.400	138.500	138.500	138.500	138.500
Derden RVMK		105.000	105.000	105.000	105.000	105.000
Derden Bovenregionale Taken						
Derden Projecten	503.433					
Gemeente Arnhem, bijdrage frictiekosten			51.000	34.000	17.000	
Overige baten	125.780	114.000	94.100	94.100	94.100	94.100
Derden meetdienst	13.346					
Totaal Baten	2.500.027	2.134.237	1.975.300	1.958.300	1.941.300	1.924.300
Mutaties reserves						
Onttrekking reserves	175.614					
Toevoeging reserves						
Saldo	-143.751	0				

De directe kosten bestaan uit het budget dat de provincie Gelderland (€ 206.000) voor het Bureau Milieumetingen heeft ingebracht, de kosten voor Externe Veiligheid (€ 15.000) en RVMK (€ 105.000). De bijdrage frictiekosten van € 51.000 die voor gemeente Arnhem is opgenomen is gerelateerd aan een bezuiniging van de productieve formatie door gemeente Arnhem. De frictiekosten zullen in 3 jaar worden afgebouwd.

3. Verplichte paragrafen

3.1 Inleiding

In de paragrafen wordt ingegaan op het beleid met betrekking tot de beheersmatige aspecten van de organisatie. In het besluit Begroting en Verantwoording (BBV) staat aangegeven dat in de begroting ten minste de volgende paragrafen opgenomen moeten zijn:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Lokale heffingen
- Verbonden partijen
- Grondbeleid

De paragrafen "lokale heffingen", "verbonden partijen" en "grondbeleid" zijn niet op Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) van toepassing. De overige paragrafen staan hieronder toegelicht.

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate ODRA in staat is tegenvallers op te vangen. Bij het opstellen van de begroting en de jaarrekening dienen de voorzienbare en kwantificeerbare risico's zo goed mogelijk in beeld te worden gebracht.

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing dient ten minste te worden opgenomen:

- inventarisatie van de weerstandscapaciteit
- inventarisatie van de risico's
- inventarisatie van het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's

3.2.1 Bepaling weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, op te kunnen vangen. Tot de aanwezige weerstandscapaciteit van de omgevingsdienst kunnen slechts twee posten worden gerekend:

- Reserves
- Post onvoorzien

In onderstaande tabel staat de opbouw van het weerstandsvermogen per 1-1-2016.

	1-1-2016 (excl. bestemming rekeningresultaat 2015)
Algemene Reserve	€ 500.000
Bestemmingsreserves:	
- Provincietaken	€ 162.613
- Bureau Milieumetingen	€ 186.925
- Opleidingsplan	€ 98.546
- MRA Externe Veiligheid	€ 16.978
Onvoorzien	€ 60.800
Totaal	€ 1.025.862

Na uitnutting van de weerstandscapaciteit is de omgevingsdienst op de bijdrage van de deelnemers aangewezen.

De gekwantificeerde risico's dienen op de weerstandscapaciteit in mindering te worden gebracht.

3.2.2 Actualisatie risico's

In maart 2016 zijn de geïnventariseerde risico's door de directeur en de controller geactualiseerd.

Het totaal aan risico's komt op ca. € 380.000 (zie bijlage 3)

3.2.3 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit. Dit bedraagt 2,7 (€ 1.025.862 / € 382.900). Dit is ruim voldoende.

3.2.4 Kengetallen

Begroting 2017	Verloop van de kengetallen		
	Verslag 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Kengetallen:			
netto schuldquote	9,5%	9,5%	9,5%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	9,5%	9,5%	9,5%
solvabiliteitsrisico	29,2%	29,2%	29,2%
structurele exploitatieruimte	4,7%	4,7%	4,7%
grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Er zijn geen substantiële wijzigingen te verwachten in bovenstaande kengetallen cq de parameters die hieraan ten grondslag liggen.

3.3 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

In 2015 is een aantal kapitaalgoederen aangeschaft. Hiervoor is in 2015 een notitie activerings- en afschrijvingsbeleid opgesteld en vastgesteld door het AB. De komende periode zal een meerjareninvesteringsplan worden opgesteld.

De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd.

Categorie	Subcategorie	afschrijvingstermijn
Vervoermiddelen:		
	Personenauto's	5 jaar
	Materieelvoertuigen (Meetdienst)	10 jaar
Machines, apparaten en installaties:		
	Hardware	4 jaar
	Apparaten	5 tot 10 jaar
Overige materiële vaste activa		
	Inventaris	5 jaar

3.4 Financiering

De financieringsparagraaf in de begroting is, in samenhang met de financiële verordening, een belangrijk instrument voor het transparant maken en daarmee voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie. In het treasury statuut zijn de doelstellingen van de treasuryfunctie geformuleerd en geconcretiseerd naar de verschillende

deelgebieden van treasury, namelijk risicobeheer, financiën en kasbeheer. Ook zijn de organisatorische randvoorwaarden weergegeven.

Het financieringsvraagstuk van ODRA is van een beperkte omvang. Dit heeft vooral te maken met het feit dat de meeste bedrijfsvoeringsonderdelen worden afgenomen van de gemeente Arnhem en het grootste deel van de begroting bestaat uit personeelslasten of daaraan gerelateerde kosten. De financieringsrisico's zullen om die reden slechts beperkt zijn.

Algemene ontwikkelingen

De treasuryfunctie is gebaseerd op de Wet Fido. Een belangrijk element daarbij is het meer zicht krijgen op de ontwikkeling van de financieringspositie, zowel op korte als lange termijn. Dit betreft dan met name het in beeld brengen van de behoefte aan financieringsmiddelen, gerelateerd aan de investeringsplanning en de inzet van vrijvallende dan wel beschikbaar komende financieringsmiddelen.

Schatkistbankieren is eind 2013 in werking getreden. Decentrale overheden dienen vanaf december 2013 banktegoeden, die een vooraf bepaalde drempelwaarde te boven gaan, af te storten naar een rekening-courant bij het ministerie van Financiën. Voor ODRA bedraagt de drempelwaarde € 0,25 miljoen.

Renterisicobeheer

Algemene uitgangspunten met betrekking tot het renterisicobeheer zijn:

- geen overschrijding van de renterisiconorm conform de Wet Fido;
- nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning;
- de rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie.

Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de wet Fido een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop de organisatie haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt 8,2% van het begrotingstotaal aan lasten voor bestemming, dus met uitzondering van de stortingen in de reserves.

De liquide middelen betreffen rekening-courant tegoeden. Deposito's komen voort uit de financiering van het lopende bedrijf en de bestemmingsreserves. De huidige financiële positie geeft geen aanleiding om op de korte termijn maatregelen voor te stellen.

Renterisiconorm

Het renterisico op de lange financiering wordt wettelijk begrensd door de renterisiconorm. Als lange financiering wordt volgens de wet Fido aangemerkt: alle financieringsvormen met een rentetypische looptijd groter dan één jaar. Het renterisico wordt gedefinieerd als het minimum van de netto nieuw aangetrokken schuld en de betaalde aflossingen, vermeerderd met het saldo van de contractuele renteherzieningen op de opgenomen en uitgezette geldleningen. Het renterisico op de lange termijn wordt beperkt tot de in wet genoemde 20% van de restant hoofdsom van de rentetypische langlopende leningen. Achterliggende reden voor het gebruik van de renterisiconorm is de spreiding van het renterisico over de jaren.

Relatiebeheer

Het betalingsverkeer zal in hoofdzaak geconcentreerd worden bij de Bank Nederlandse Gemeenten.

3.5 Bedrijfsvoering

Waar staat ODRA voor?

De missie van ODRA is "het samenwerken met partners op efficiënte en professionele wijze de opgedragen taken kwalitatief goed uitvoeren. Dit alles ter verbetering van de fysieke leefomgeving in Gelderland waarin bewoners, bedrijfsleven en bezoekers zich prettig voelen."

Dit doet ODRA door:

- een efficiënte, kwalitatief goede en prijsbewuste uitvoering van taken op het gebied van vergunningen, toezicht en handhaving (VTH);
- te werken vanuit gezamenlijk vertrouwen tussen partners en ODRA;
- medewerkers de ruimte te geven voor ontwikkeling en ondernemerschap.

Medewerkers vormen het kapitaal van ODRA. Onze kernwaarden die wij belangrijk vinden om succesvol te zijn naar de klanten zijn:

- Betrokkenheid
- Durf
- Innovatie
- Integriteit
- Kwaliteit
- Ondernemerschap
- Verantwoordelijkheid

Dienstverleningsovereenkomsten

De aan ODRA deelnemende partners zijn onze opdrachtgevers en partners. In dienstverleningsovereenkomsten (werkprogramma's) worden de aard en omvang van de door opdrachtgevers aan ons overgedragen werkzaamheden vastgelegd. Ook worden in de dienstverleningsovereenkomst de randvoorwaarden opgenomen, waarbinnen wij deze werkzaamheden kunnen uitvoeren.

Rapporteren

Aan de partners wordt per programma op productniveau gerapporteerd. Het is een overzicht van de geleverde prestaties en bestede uren. De rapportages worden per kwartaal opgesteld.

De mens in de organisatie

De speerpunten voor HR zijn onder te verdelen in bedrijfsvoering en faciliteren in het verandertraject 'naar een warme zakelijkheid'. Een verdere professionalisering van de medewerkers is ook in 2016 een belangrijk onderwerp.

Ontwikkeling is een continu proces waarbij de wisselwerking tussen de leidinggevende en de medewerker een belangrijk uitgangspunt is. De manager stuurt daarbij vooral op kwaliteit, resultaat en ontwikkeling en veel minder op hoe medewerkers hun werkzaamheden verrichten. Dit vraagt om een HR-gesprekkencyclus waarin afspraken worden gemaakt, bewaakt en beoordeeld over kwaliteit, resultaten en te ontwikkelen competenties. De medewerker krijgt de vrijheid, verantwoordelijkheid en het vertrouwen zijn werk naar eigen inzicht te organiseren en stuurt op resultaten. De medewerker neemt hierbij zelf de verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling. De leidinggevende heeft vooral een stimulerende en coachende rol en bewaakt of de te ontwikkelen competenties bijdragen aan het realiseren van de organisatiedoelstellingen. Er is dan ook altijd een samenhang tussen competentieontwikkeling en resultaatgericht werken, of terwijl: de medewerker werkt aan kwalitatieve doelen (competenties) en kwantitatieve doelen (prestaties).

Opleiden en ontwikkelen

Opleiden is een belangrijk HR-instrument dat bijdraagt aan de doorontwikkeling van de organisatie. Ook voor 2016 is een opleidingsplan opgesteld.

3.6 Lokale heffingen

n.v.t.

3.7 Verbonden Partijen

n.v.t.

3.8 Grondbeleid

n.v.t.

4.0 Overzicht van Baten en Lasten naar categorie 2017-2020

Onderstaand is de financiële meerjarenbegroting van ODRA weergegeven. Per onderdeel zal een toelichting worden gegeven.

	Rekening 2015	Begroting 2016 na 1e wijziging	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Exploitatie						
Salariskosten	7.447.249	7.885.400	7.433.800	7.433.800	7.433.800	7.433.800
Inhuur personeel	2.279.469	1.516.500	1.541.800	1.541.800	1.541.800	1.541.800
Opleidingskosten	315.492	188.000	179.700	179.700	179.700	179.700
Algemene Personeelskosten	495.186	440.600	441.600	441.600	441.600	441.600
Overige Uitgaven	56.770	65.200	80.000	63.000	46.000	29.000
Huisvesting (gastheer)	649.027	661.400	657.000	657.000	657.000	657.000
Ondersteunende taken (gastheer)	180.880	192.900	184.000	184.000	184.000	184.000
ICT (gastheer)	881.867	837.100	892.000	892.000	892.000	892.000
ICT (overig)	121.738	275.000	400.000	400.000	400.000	400.000
Wagenpark	20.377	42.500	43.000	43.000	43.000	43.000
Accountant en financieel advies	78.613	22.500	50.000	50.000	50.000	50.000
Onvoorzien		60.800	60.500	60.500	60.500	60.500
Bijdrage Bovenregionale Taken	168.526	213.000	215.500	215.500	215.500	215.500
Dotatie/onttrekking aan voorzieningen	-119.127	-68.200	-49.500	-49.500	-49.500	-49.500
Dotaties aan reserves						
Doorbelasting aan projecten	-82.842					
Lasten Exploitatie	12.493.226	12.332.700	12.129.400	12.112.400	12.095.400	12.078.400
Baten Partners	-11.373.573	-11.460.800	-11.117.300	-11.117.300	-11.117.300	-11.117.300
Derden Overig	-263.172	-156.200				
Derden Nijmegen		-34.800	-35.500	-35.500	-35.500	-35.500
Derden ISV-Arnhem	-73.311	-90.800	-92.400	-92.400	-92.400	-92.400
Derden Externe Veiligheid	-134.557	-121.400	-123.500	-123.500	-123.500	-123.500
Derden Bovenregionale Taken	-598.753	-354.700	-615.600	-615.600	-615.600	-615.600
Overige Inkomsten	-208.621	-114.000	-94.100	-94.100	-94.100	-94.100
Bijdrage frictiekosten			-51.000	-34.000	-17.000	
Onttrekking aan reserves	-175.614					
Baten Exploitatie	-12.827.600	-12.332.700	-12.129.400	-12.112.400	-12.095.400	-12.078.400
Geraamd resultaat exploitatie	-334.374	0	0	0	0	0

	Rekening 2015	Begroting 2016 na 1e wijziging	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Programmabudgetten						
Lasten Provincie Milieumetingen	206.991	206.000	206.000	206.000	206.000	206.000
Baten Provincie Milieumetingen	-222.716	-206.000	-206.000	-206.000	-206.000	-206.000
Saldo Provincie Milieumetingen	-15.725	0	0	0	0	0
Lasten ISV-geluid Arnhem	64.729	0	0	0	0	0
Baten ISV-geluid Arnhem	-64.729	0	0	0	0	0
Saldo ISV-geluid Arnhem	0	0	0	0	0	0
Lasten WABO Arnhem	682.493	668.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Baten WABO Arnhem	-682.493	-668.000	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
Saldo WABO Arnhem	0	0	0	0	0	0
Lasten WABO Lingewaard	114.576	143.000	123.000	123.000	123.000	123.000
Baten WABO Lingewaard	-114.576	-143.000	-123.000	-123.000	-123.000	-123.000
Saldo WABO Lingewaard	0	0	0	0	0	0
Lasten Externe Veiligheid		15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Baten Externe Veiligheid		-15.000	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Saldo Externe Veiligheid	0	0	0	0	0	0
Lasten RVMK		105.000	105.000	105.000	105.000	105.000
Baten RVMK		-105.000	-105.000	-105.000	-105.000	-105.000
Saldo RVMK	0	0	0	0	0	0
Lasten Implementatie Omgevingswet		0	75.000	75.000	75.000	75.000
Baten Implementatie Omgevingswet		0	-75.000	-75.000	-75.000	-75.000
Saldo Implementatie Omgevingswet	0	0	0	0	0	0
Lasten Overige projecten	441.608		0	0	0	0
Baten Overige projecten	-441.608		0	0	0	0
Saldo Overige projecten	0	0	0	0	0	0
Lasten programma totaal	1.510.397	1.137.000	574.000	574.000	574.000	499.000
Baten programma totaal	-1.526.122	-1.137.000	-574.000	-574.000	-574.000	-499.000
Saldo Programma's	-15.725	0	0	0	0	0
Lasten Incidenteel	78.102	51.500	0	0	0	0
Baten Incidenteel	-247.200	-51.500	0	0	0	0
Saldo incidenteel	-169.099	0	0	0	0	0
Totaal Lasten	14.081.724	13.521.200	12.703.400	12.686.400	12.669.400	12.577.400
Totaal Baten	-14.600.922	-13.521.200	-12.703.400	-12.686.400	-12.669.400	-12.577.400
Geraamd totaal van Baten en Lasten	-519.198	0	0	0	0	0
Aantal productieve fte	119,73	115,74	111,55	111,55	111,55	111,55
Aantal productieve uren per fte	1.350	1.380	1.380	1.380	1.380	1.380
Uurtarief	73,23	76,50	77,85	77,85	77,85	77,85

4.1 Toelichting op het overzicht van Baten en Lasten naar categorie 2017

Lasten

Salariskosten

De salariskosten zijn gebaseerd op 129,18 fte waarvan 17,63 fte management en staf en 111,58 fte primair proces en conform de CAO gemeenten 2016. Voor 2017 is rekening gehouden met een salarisstijging van 2,4% ten opzichte van 2015. In totaal wordt een bedrag van € 7.433.800 op deze post geraamd. Dit is inclusief het bedrag dat ODRA uitbetaalt aan medewerkers die recht hebben op een harmonisatietoelage. De harmonisatietoelagen worden of bij de latende organisaties in rekening gebracht dan wel onttrokken uit daarvoor ingestelde voorzieningen. ± 17% van de totaal geraamde salariskosten wordt geraamd bij inhuur personeel vanwege het aanhouden van een flexibele schil.

Inhuur personeel

Een bedrag van € 1.541.800, dit is ± 17% van de totale salariskosten, wordt geraamd op inhuur personeel vanwege het aanhouden van een flexibele schil.

Opleidingskosten

De opleidingskosten zullen in 2017 2% van de loonsom bedragen en bedragen in totaal € 179.700.

Algemene personeelskosten

De post algemene personeelskosten is voor 2017 geraamd op € 441.600. Het betreft personeelsgerelateerde zoals telefoonkosten, reiskosten, verzekeringen, Arbo etc.

Overige uitgaven

De raming van overige uitgaven voor een bedrag van € 80.000 is bedoeld om diverse niet personeelsgerelateerde uitgaven te doen zoals abonnementen, bankkosten, contributies etc.

Huisvestingskosten (gastheer)

ODRA is gehuisvest in het Stadskantoor van de gemeente Arnhem. De totale kosten voor huisvesting bedragen voor 101 werkplekken € 657.000. Dit bedrag is gebaseerd op de DVO die in met gemeente Arnhem is afgesloten.

Ondersteunende taken (gastheer)

Een groot deel van de ondersteunende taken zal in gastheerschap worden uitgevoerd door de gemeente Arnhem. Hieronder vallen o.a. de taken van de personeels- en salarisadministratie, de financiële administratie, ICT-standaard faciliteiten, applicatiebeheer en de postregistratie. Voor 2017 is een bedrag geraamd van € 184.000 en is gebaseerd op de met gemeente Arnhem afgesloten DVO.

ICT (gastheer)

De ICT kosten zoals standaard werkplek, hardware, licentiekosten ed. die door de gastheer in rekening worden gebracht worden voor 2017 geraamd op € 892.000 en is gebaseerd op de DVO die met gemeente Arnhem is afgesloten.

ICT (overig)

Voor ICT kosten die in eigen beheer van ODRA vallen is een bedrag geraamd van € 400.000. Naast licenties die ODRA aan derden betaald voor applicaties zullen hier ook eventueel toekomstige ICT-investeringen uit gedekt worden. Ook worden kosten die verband houden met het waarborgen van de continuïteit van de digitale beheeromgeving (RODIN 1.6) ten laste van deze post gebracht.

Wagenpark

De exploitatiekosten van de 7 bedrijfswagens worden voor 2017 geraamd op € 43.000.

Accountant en financieel advies

Voor de kosten van een accountant en overig advies is een bedrag van € 50.000 opgenomen.

Onvoorzien

De kosten van onvoorzien bedragen 0,5% van de omzet en bedraagt voor 2017 € 60.500.

Bijdrage bovenregionale taken

In het Gelders Stelsel van omgevingsdiensten zijn taken belegd bij een aantal andere omgevingsdiensten. De raming voor deze taken bedraagt voor 2017 € 215.500.

Dotatie/onttrekkingen aan Voorzieningen

In 2014 heeft provincie Gelderland een bedrag betaald ten behoeve van de afkoop van harmonisatiekosten, reiskosten en stuwmeerverlof. In 2017 zal naar verwachting een bedrag van € 49.500 aan deze voorzieningen worden onttrokken.

Baten

Baten partners

De baten van de partners zijn berekend op € 11.117.300 op basis van de inbreng van 111,55 fte tegen een uurtarief van € 77,85 en een aantal productieve uren van 1.380 uur per fte.

Baten derden Nijmegen

Voor de gemeente Nijmegen voert ODRA een aantal taken uit die verband houden met bodemtaken. Het bedrag dat aan gemeente Nijmegen in rekening zal worden gebracht bedraagt € 35.500.

Baten ISV-Arnhem

De kosten (uren x tarief) die gemaakt worden door ODRA ten behoeve van ISV-Geluid is in 2017 geraamd op € 92.800.

Baten Externe Veiligheid

ODRA voert voor de partners werkzaamheden uit ten behoeve van Externe Veiligheid. Voorheen werden de kosten aan de MRA gefactureerd. Met ingang van 2015 ontvangt ODRA zonder tussenkomst van MRA de subsidie die hiermee gemoeid is. Een bedrag van € 123.500 is geraamd ter dekking van de kosten van uren x tarief, onder de programmabudgetten wordt daarnaast nog een bedrag geraamd van € 15.000 ter dekking van overige kosten.

Baten derden Bovenregionale taken

ODRA voert een aantal complexe handhavingstaken uit voor de Omgevingsdienst Veluwe IJssel, Omgevingsdienst De Vallei en Omgevingsdienst Noord-Veluwe. De baten die hiermee gemoeid zijn, bedragen in 2017 € 615.600.

Overige baten

In 2017 zal een bedrag van € 94.100 in rekening worden gebracht bij diverse partners in het kader van harmonisatiekosten.

Bijdrage frictiekosten

In de begroting van 2017 is een voorgenomen bezuiniging op de productieve formatie van gemeente Arnhem verwerkt van per saldo 1,8 fte. Om deze bezuiniging voor alle partners budgettair neutraal te laten verlopen dient de overhead rechtvaardig mee te dalen. Zolang de overhead niet daalt levert dit frictiekosten op. De overhead zal in 3 jaar worden afgebouwd. Een bijdrage ter dekking van deze frictiekosten met een afloop in 3 jaar is opgenomen en zal in rekening worden gebracht bij gemeente Arnhem

Programma's

Bureau Milieumetingen

Dit is een specifieke taak die is ingebracht door provincie Gelderland. De baten en lasten voor dit onderdeel worden begroot op € 206.000.

ISV-geluid Arnhem

Dit is een taak die is in gebracht door gemeente Arnhem. Alle baten die met dit onderdeel zijn gemoeid zijn in 2013 en 2014 door ODRA in rekening gebracht. Alle lasten die tot nu toe zijn gemaakt zijn verantwoord in de jaren 2013 tot en met 2015. Het saldo van de baten en lasten tot en met 2015 is verantwoord op de balans onder vooruitontvangen bedragen. Voor 2017 worden er geen extra baten verwacht.

Wabo-Arnhem

Hier worden alle Wabo-gerelateerde baten en lasten op verantwoord die specifiek door gemeente Arnhem zijn ingebracht. Met gemeente Arnhem is afgesproken dat er met ingang van 2017 € 50.000 in rekening kan worden gebracht. Een nadelig of batig saldo op deze post zal een op een worden verrekend met gemeente Arnhem.

Wabo-Lingewaard

Hier worden Wabo-gerelateerde baten en lasten op verantwoord die door gemeente Lingewaard zijn ingebracht. Het bedrag voor 2017 wordt geraamd op € 123.000. Een saldo op deze post zal een op een met gemeente Lingewaard worden verrekend.

Externe Veiligheid

Voor overige kosten die verband houden met de taak Externe Veiligheid is een bedrag geraamd van € 15.000.

RVMK

Tot 2016 voerde ODRA namens MRA taken uit in verband met RVMK. Met ingang van 2016 voert ODRA deze taken zonder tussenkomst van MRA uit. De lasten en baten die hiermee gemoeid zijn worden geraamd op € 105.000 en worden verrekend op basis van de inwoneraantallen per 1-1-2016.

Implementatie Omgevingswet

In het kader van de implementatie van de Omgevingswet zijn kosten gemoeid voor een bedrag van € 75.000. Een nadere uitwerking van de besteding van deze middelen zal nog aan de partners worden voorgelegd.

4.3 Overzicht van baten en lasten 2017-2020

		Jaarrekening 2016	Begroting 2016 obv voorlopige werkprogramma's	Begroting 2017	2018	2019	2020
Algemeen	Lasten		2.501.350	2.494.200	2.494.200	2.494.200	2.494.200
	Baten		2.501.350	2.494.200	2.494.200	2.494.200	2.494.200
Saldo							
Vergunningverlening Bouw	Lasten	3.613.431	2.708.200	2.000.900	2.000.900	2.000.900	2.000.900
	Baten	3.504.668	2.708.200	2.000.900	2.000.900	2.000.900	2.000.900
Saldo		108.763					
Vergunningverlening milieu	Lasten	165.157,1	778.847	738.600	738.600	738.600	738.600
	Baten	134.106	778.847	738.600	738.600	738.600	738.600
Saldo		336.465	0				
Handhaving milieu	Lasten	3.207.325	2.547.420	2.714.100	2.714.100	2.714.100	2.714.100
	Baten	4.096.731	2.547.420	2.714.100	2.714.100	2.714.100	2.714.100
Saldo		-889.406	0				
Handhaving bouw, bodem en vuurwerk	Lasten	3.056.491	2.851.448	2.780.300	2.780.300	2.780.300	2.780.300
	Baten	2.987.760	2.851.448	2.780.300	2.780.300	2.780.300	2.780.300
Saldo		68.732					
Advies en overige taken	Lasten	2.531.890	2.134.236	1.975.300	1.958.300	1.941.300	1.924.300
	Baten	2.500.027	2.134.237	1.975.300	1.958.300	1.941.300	1.924.300
	Reserves	175.614					
Saldo		-143.751	0				
Het geraamde totaal saldo van baten en lasten		-519.198	0				

4.4 Verloopstaat reserves 2017-2020

Omschrijving	Stand per 1-1-2017	Stand per 1-1-2018		Stand per 1-1-2019		Stand per 1-1-2020	
		Toev.	Onttrek.	Toev.	Onttrek.	Toev.	Onttrek.
0700 AR Algemene Reserve	500.000		500.000		500.000		500.000
0801 BR Provincietaken	162.613		162.613		162.613		162.613
0803 BR Bureau milieumetingen	186.925		186.925		186.925		186.925
0804 BR Opleidingsplan	98.546		98.546		98.546		98.546
0805 BR Externe Veiligheid	16.978		16.978		16.978		16.978
Totaal Reserves	965.062	0	965.062	0	965.062	0	965.062

Toelichting verloop reserves

Algemene Reserve

Voor 2017 is geen toevoeging of onttrekking aan de Algemene Reserve voorzien.

Bestemmingsreserve provincietaken

In 2013 is een aantal werkzaamheden voor provincie Gelderland niet uitgevoerd. Het Algemeen Bestuur heeft bij de resultaatbestemming 2013 besloten tot het instellen van deze bestemmingsreserve om kosten die met deze werkzaamheden zijn gemoeid te dekken.

Bestemmingsreserve Bureau Milieumetingen

Ten behoeve van dekking van toekomstige kosten van het Bureau Milieumetingen heeft het Algemeen Bestuur in 2014 besloten om deze bestemmingsreserve in te stellen ten laste van het resultaat 2013.

Bestemmingsreserve Opleidingsplan

In 2015 heeft het Algemeen Bestuur besloten om ten laste van het resultaat 2015 een bedrag te reserveren ten behoeve van de uitvoering van het opleidingsplan. In 2015 is een deel van de kosten van opleidingen ten laste van deze reserve gebracht. De verwachting is dat in 2016 of uiterlijk 2017 deze reserve zal aflopen.

Bestemmingsreserve Externe Veiligheid

Ten laste van het resultaat 2015 is een bedrag gestort in deze reserve ter dekking van de kosten van Externe Veiligheid 2015. In 2015 is een bedrag aan deze reserve onttrokken. In 2016 of 2017 zal deze reserve aflopen.

4.4 Verloopstaat voorzieningen 2017-2020

Verloop van voorzieningen 2017-2019										
Omschrijving	Stand per	Stand per		Stand per		Stand per				
	1-1-2017	Toev.	Onttrek.	1-1-2018	Toev.	Onttrek.	1-1-2019	Toev.	Onttrek.	1-1-2020
0653 VZ Harmonisatietoelage Prov.Gelderland	777.729		-44.600	733.129		-44.600	688.529		-44.600	643.929
0654 VZ Stuwmeer verlof Prov.Gelderland	41.229			41.229			41.229			41.229
0655 VZ Reiskst woon-werkverk. Prov.Gelderl.	4.909,44		-4.900	9,44			9			9
0656 VZ Stuwmeer verlof gemeente Arnhem	5.599			5.599			5.599			5.599
0657 VZ Boete RVU 62+	162.592			162.592			162.592			162.592
Totaal voorzieningen	992.058	0	-49.500	942.558	0	-44.600	897.958	0	-44.600	853.358

Toelichting verloop voorzieningen

Voorziening Harmonisatietoelage

Van provincie Gelderland is een bedrag van € 925.288 ontvangen ter afkoop van harmonisatiekosten van voormalig personeel van provincie Gelderland dat nu in dienst is van ODRA. Dat bedrag is aan de betreffende voorziening toegevoegd. In 2017 zal een bedrag van € 49.500 aan deze voorziening worden onttrokken.

Voorziening Stuwmeerverlof Prov. Gelderland

Enkele voormalig medewerkers van provincie Gelderland hadden een verlofstuwmeer opgebouwd ter grootte van € 124.218. Dit bedrag is in 2014 ontvangen en aan de voorziening toegevoegd. In 2015 is voor een bedrag van € 50.072 aan verlof afgebouwd. Niet voorzienbaar is of er een onttrekking aan deze voorziening in 2017 zal plaatsvinden.

Voorziening Reiskosten Woon-Werkverkeer Prov. Gelderland

Voormalig medewerkers van provincie Gelderland hadden recht op een reiskostenvergoeding woon-werkverkeer. In het Gelders Sociaal Plan (GSP) is afgesproken dat medewerkers dit recht tot 1-4-2017 behouden. Ter afkoop van deze vergoeding is van provincie Gelderland een bedrag van € 70.738 ontvangen. In 2017 zal deze voorziening aflopen.

Voorziening Stuwmeerverlof gemeente Arnhem

Enkele voormalig medewerkers van gemeente Arnhem hadden voor een bedrag van € 90.600 aan stuwmeerverlof opgebouwd. Dit bedrag is in 2014 van gemeente Arnhem ontvangen en aan de betreffende voorziening toegevoegd. Tot en met 2015 is een bedrag van € 85.001 aan deze voorziening onttrokken. Niet voorzienbaar is of er in 2017 middelen aan deze voorziening worden onttrokken.

Voorziening Boete RVU 62+

Per 1 december 2014 zijn 4 medewerkers met vervroegd pensioen gegaan. Het is te verwachten dat de belastingdienst met een naheffing komt van maximaal € 162.592. Dit bedrag is in 2014 aan de betreffende voorziening toegevoegd. Naar verwachting zal deze voorziening in 2016 aflopen.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van Omgevingsdienst Regio Arnhem van 8 juli 2016,

de plaatsvervangend voorzitter,

de waarnemend secretaris,

mevrouw W. Ruwhof

de heer ing. J.B.H. Robben

Bijlage 1

Bijdragen per deelnemer 2017							
	primaire proces	programma	Totaal per deelnemer		Implementatie Omgevingswet		Totaal per deelnemer incl. Impl. Omgevingswet
Gemeente Arnhem	-3.964.300	-50.000	-4.014.300		-26.200		-4.040.500
Gemeente Doesburg	-62.300		-62.300		-400		-62.700
Gemeente Duiven	-118.200		-118.200		-800		-119.000
Gemeente Lingewaard	-2.135.800	-123.000	-2.258.800		-14.500		-2.273.300
Gemeente Overbetuwe	-481.300		-481.300		-3.300		-484.600
Gemeente Renkum	-1.055.000		-1.055.000		-7.200		-1.062.200
Gemeente Rheden	-460.900		-460.900		-3.100		-464.000
Gemeente Rijnwaarden	-183.700		-183.700		-1.300		-185.000
Gemeente Rozendaal							
Gemeente Westervoort	-55.900		-55.900		-400		-56.300
Gemeente Zevenaar	-276.100		-276.100		-1.900		-278.000
Provincie Gelderland	-2.323.800	-206.000	-2.529.800		-15.900		-2.545.700
MRA							
Derden Overig							
Derden Nijmegen	-35.500		-35.500				-35.500
Derden ISV-Arnhem	-92.400		-92.400				-92.400
Derden Externe Veiligheid	-123.500	-15.000	-138.500				-138.500
Derden RVMK		-105.000	-105.000				-105.000
Derden Bovenregionale Taken	-615.600		-615.600				-615.600
Overig	-94.100		-94.100				-94.100
Bijdrage frictiekosten Arnhem	-51.000		-51.000				-51.000
Totaal 2015	-12.129.400	-499.000	-12.628.400		-75.000		-12.703.400

Specificatie bijdrage RVMK 2017			
	Aantal inwoner	1-1-2015	bijdrage RVMK
Arnhem	152.293		35.500,00
Doesburg	11.355		2.600,00
Duiven	25.548		5.900,00
Lingewaard	45.788		10.600,00
Overbetuwe	46.883		10.900,00
Renkum	31.408		7.300,00
Rheden	43.625		10.100,00
Rijnwaarden	10.912		2.500,00
Rozendaal	1.509		400,00
Westervoort	14.922		3.500,00
Zevenaar	32.265		7.500,00
Montferland	35.150		8.200,00
Totaal	451.658		105.000,00

Bijlage 2: Risico's									
	Naam risico	Beschrijving	Gevolgen als risico zich voordoet	Risico-kans	Risico-omvang in €	Risico-bedrag in €	Beheersmaatregel	Correctiefactor	Risico na correctie
1	Risico's taak-uitvoering	Risico van aansprakelijkstelling bij de reguliere taakuitvoering, risico dat gedelegeerde bevoegdheden onduidelijk zijn en niet helder zijn vastgelegd	Financieel: schadevergoeding, nadeelcompensatie. Taken niet (volledig) op basis van de juiste formele bevoegdheden afgehandeld	5%	1.000.000	50.000	Aansprakelijkheidsverzekering. Daarnaast is via art. 10 in de GR gewaarborgd dat de ODRA over voldoende middelen beschikt.	90%	5.000
2	Efficiency-taakstelling	De ODRA moet hetzelfde werk werk verzetten met minder capaciteit	Frictiekosten als gevolg van teveel aan personeelscapaciteit	70%	100.000	70.000	Flexibele schil verkleinen en/of compenseren met een toename omvang dienstverlening	60%	28.000
3	ICT	Risico's als gevolg van het gebruik van verschillende (workflow)systemen	Verschillende systemen geeft efficiency nadeel, uitval van systemen en verlengde kabels kosten tijd, geeft kwaliteitsverlies en werken per saldo kostenverhogend	Nvt: voor 2017 vervallen	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt
4	Informatie-huishouding	Gegevens waarmee gewerkt moet worden zijn slecht vindbaar, processen m.b.t. informatieverwerking etc. zijn nog niet sluitend Door S40 voor primaire gegevens vervallen, geldt nog wel voor secundaire processen.	Efficiency nadeel, kwaliteitsverlies, niet voldoen aan regelgeving	70%	50.000	35.000	Uniformering adm. processen	60%	14.000
5	Invoering vennootschaps-belasting	Gevolgen van de Invoering van vennootschapsbelasting voor ODRA	Kostprijsverhogend voor producten en diensten. Aanpassen administratie.	5%	20.000	1.000	De in 2015 uitgevoerde quick scan heeft niet tot definitief uitsluitel geleid. Voor 2017 zou er duidelijkheid moeten zijn. Verwachting beperkt risico.	10%	900
6	Output-financiering	Bij output-financiering kan de vraag afwijken van de aannames in de begroting	Overcapaciteit personeel, frictiekosten,	25%	250.000	62.500	Focus (accountmanagement) op binnenhalen meer werk, product vernieuwing	60%	25.000

7	Externe ontwikkelingen t.a.v. bouwen	Risico's indien privatisering wordt doorgevoerd en taken uitgevoerd kunnen gaan worden door private partijen en wanneer er als gevolg van de bouwcrisis minder werk is.	Overcapaciteit personeel, frictiekosten	25%	350.000	87.500	Inspelen op mogelijke beperking werkaanbod, inzet flexibele schil, inzet personeel op andere werkvelden ODRA	10%	78.750
8	Aanbesteden ipv quasi-inbesteden	Werkzaamheden mogen niet meer dan een bepaald deel van de omzet bedragen, wil er nog sprake zijn van quasi-aanbesteden bij haar deelnemers	Risico ligt bij de aanbesteder / partner.	5%	500.000	25.000	Risico ligt bij de aanbesteder / partner.	90%	2.500
9	Mismatch aanwezige en benodigde capaciteit	Als gevolg van verschil in soort opdrachten en beschikbare mankracht, niet mee kunnen komen met de noodzakelijke ontwikkeling naar ondernemende ambtenaar of bij schoksgewijze opdrachtverstrekking	Tekort of overschot personele capaciteit, financiële tegenvaller. In de transitie van input naar output wordt dit zichtbaar.	25%	1.000.000	250.000	Voorcalculatie capaciteitsinzet adhv werkprogramma's, inzet capaciteit flexibele schil bij piekwerkzaamheden. Individuele loopbaangesprekken.	10%	225.000
10	Terugtrekken deelnemers	Risico dat een partner besluit taken (gedeeltelijk) niet meer door de ODRA te laten uitvoeren	Teruglopende inkomsten	5%	500.000	25.000	Uittreding is mogelijk onder de voorwaarde dat tussen de uittredende deelnemer en de ODRA een vaststellingsovereenkomst voor de resterende financiële verplichtingen wordt gesloten. Overigens kan uittreding niet voor 1-1-2019 plaats vinden.	90%	2.500
11	Onderhanden werk	Uren die niet gefactureerd kunnen worden	(klein) werk uitvoeren waar geen inkomsten tegenover staan	25%	50.000	12.500	Periodieke analyse OHW. Ook voor kleine vragen zaken aanmaken en registreren.	90%	1.250
	Totaal risico's								382.900